

Seat No. : _____

FA-138

February-2025

M.A., Sem.-I

401 : Political Science (Indian Political System)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક મોટા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. વિકાસશીલ દેશોના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
1. વિકસિત દેશો સામેની મુખ્ય સમસ્યાઓને વિગતે સમજાવો. 14
2. ભારતીય રાજકારણના આર્થિક અને સામાજિક પાયાઓને સમજાવો. 14
અથવા
2. ભારતીય રાજકારણના સાંસ્કૃતિક અને ઐતિહાસિક પાયાઓને સમજાવો. 14
3. ભારતીય રાજકીય પ્રણાલીની મુખ્ય વિશેષતાઓ સમજાવો. 14
અથવા
3. ભારતીય રાજકીય પ્રથાના બદલાતા સ્વરૂપની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
4. ભારતીય બંધારણમાં રહેલા રાજ્યનીતિના નિર્દેશક સિદ્ધાંતો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
અથવા
4. ભારતીય બંધારણના મુખ્ય લક્ષણો ચર્ચો. 14
5. ટૂંકમાં જવાબ લખો : (કોઈપણ સાત) 14
 - (1) ભારતીય રાજકારણની વ્યાખ્યા આપો.
 - (2) વિકાસની વ્યાખ્યા આપો.
 - (3) ભારતીય રાજકારણ સામેના કોઈપણ બે પડકારો જણાવો.
 - (4) મૂળભૂત અધિકારોની વ્યાખ્યા આપો.
 - (5) વૈશ્વિકીકરણની વ્યાખ્યા આપો.
 - (6) લોકતંત્રની વ્યાખ્યા આપો.
 - (7) ભારતની “પાડોશી પ્રથમનીતિની” વ્યાખ્યા આપો.
 - (8) સમવાયતંત્ર એટલે શું ?
 - (9) વિદેશનીતિ એટલે શું ?
 - (10) ભારતીય વિદેશનીતિ સામેના કોઈપણ બે પડકારો જણાવો.
 - (11) ઉદારીકરણ સામેના કોઈપણ બે પડકારો જણાવો.
 - (12) અલ્પવિકસિત દેશની વ્યાખ્યા આપો.

Seat No. : _____

FA-138

February-2025

M.A., Sem.-I

401 : Political Science (Indian Political System)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All long questions carry equal marks.

1. Explain the main features of developing countries. 14
- OR**
1. Explain in detail the main problems facing developed countries. 14
2. Explain the economic and social foundations of Indian politics. 14
- OR**
2. Explain the cultural and historical foundations of Indian politics. 14
3. Explain the main features of the Indian political system. 14
- OR**
3. Discuss in detail the changing nature of Indian political system. 14
4. Write a detailed note about the Directive Principles of State Policy in the Indian Constitution. 14
- OR**
4. Discuss the silent features of Indian Constitution. 14
5. Write a short answer : (any **seven**) 14
 - (1) Give the definition of Indian politics.
 - (2) Give the definition of Development.
 - (3) State any two challenges facing Indian politics.
 - (4) Give the definition of Fundamental Rights.
 - (5) Give the definition of Globalization.
 - (6) Give the definition of Democracy.
 - (7) Give the definition of India's "Neighbourhood First Policy".
 - (8) What is Federalism ?
 - (9) What is Foreign policy ?
 - (10) State any two challenges facing Indian foreign policy.
 - (11) State any two challenges to liberalization.
 - (12) Give definition of an underdeveloped country.